

LEWIS, MATHEW (1817? - 1860), gweinidog Annibynnol ac ysgrifennwr

Enw: Mathew Lewis

Dyddiad geni: 1817?

Dyddiad marw: 1860

Rhyw: Gwryw

Galwedigaeth: gweinidog Annibynnol ac ysgrifennwr

Maes gweithgaredd: Crefydd; Llenyddiaeth ac Ysgrifennu

Awdur: Griffith Milwyn Griffiths

Ganwyd yn Llanidloes. Gwehydd oedd wrth ei alwedigaeth, ond cymhellwyd ef i fyned i'r weinidogaeth. Bu am rai blynyddoedd ym Môn fel ysgolfeistr a gweinidog ac yna fel gweinidog ym Mangor a Threffynnon. Ymddiswyddodd o'r weinidogaeth, ac aeth i Lerpwl fel is-olygydd *Yr Amserau*. Ymhlith ei gyfraniadau i'r papur hwn yr oedd dwy chwedl, 'Rhydderch Prydderch' a 'Y Ddwyl Lili.' Ysgrifennodd hefyd erthyglau i'r *Traethodydd*. Ymadawodd â Lerpwl, a bu'n weinidog eglwys Annibynnol yn y Dref Newydd, Sir Drefaldwyn. Ymddiswyddodd eilwaith o'r weinidogaeth, ac ymunodd â'r fyddin. Bu farw yn China yn 1860, 'yn 43 oed.'

Awdur

Griffith Milwyn Griffiths

Ffynonellau

T. R. Roberts, *Eminent Welshmen: a short biographical dictionary of Welshmen... from the earliest times to the present* (1908)

Geirlyfr Bywgraffiadol o Enwogion Cymru (1870)

R. Williams, *Montgomeryshire Worthies* (1894)

H. Blackwell, [NLW MS 9264A: A Dictionary of Welsh Biography](#)

Dolenni Ychwanegol

Wikidata: [Q20733889](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

